

Na osnovu člana IV 4. a. Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma održanoj 25. oktobra 2001. godine i sjednici Doma naroda održanoj 25. oktobra 2001. godine, usvojila je

ZAKON

O PREBIVALIŠTU I BORAVIŠTU DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE

Poglavlje I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje prebivalište i boravište državljana Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: državljanin) i boravište raseljenih lica u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: raseljeno lice).

Sve odredbe ovog zakona odnose se jednako na sve državljane, osim ako nije drugačije predviđeno u posebnim odredbama u poglavlju IV ovog zakona.

Niti jedna odredba ovog zakona se ne smije tumačiti tako da ograničava pravo državljana na slobodan izbor mjesta prebivališta/ boravišta.

Član 2.

Podaci obrađeni ovim zakonom se obrađuju, pohranjuju, koriste i dostavljaju s namjerom zadovoljavanja potreba državljana u uživanju njihovih prava i vršenju dužnosti i koristiće se za praćenje broja i kretanja stanovništva u Bosni i Hercegovini. Prikupljanje podataka u skladu sa ovim zakonom se obavlja u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine, te Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka Bosne i Hercegovine.

Član 3.

U smislu ovog zakona:

1. Državljaninom smatra se lice koje je steklo državljanstvo prema odgovarajućim zakonskim aktima
2. Izbjeglicom iz BiH smatra se državljanin kojem je priznat status izbjeglice prema odgovarajućim zakonskim aktima
3. Raseljenim licem smatra se državljanin kojem je dodijeljen status raseljenog lica ili sličan status u skladu sa odgovarajućim zakonskim aktima ili koji je podnio zahtjev da dobije taj status
4. Dokaz o identitetu pruža se bilo kojim dokumentom kojim se pokazuje ime i datum rođenja lica, osim ako nije drugačije predviđeno odgovarajućim zakonom i koji je izdat:
 - a) u periodu od 6. aprila 1992. godine do stupanja na snagu ovog zakona, na propisanom obrascu i na osnovu tada važećih propisa, od strane nadležnih organa, organizacija ili drugih pravnih lica kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja u Bosni i Hercegovini, ili
 - b) izdata prije 6. aprila 1992. godine od strane nadležnih organa bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, ili nadležnih organa bivših socijalističkih republika i autonomnih pokrajina.
5. Pod adresom stanovanja smatra se naziv ulice i broj kuće ili stana u mjestu u kojem državljanin ima prebivalište ili boravište

6. Lična karta je javna isprava koja služi kao dokaz o identitetu, o mjestu i datumu rođenja, prebivalištu ili za raseljeno lice boravištu, i o državljanstvu Bosne i Hercegovine u skladu sa odgovarajućim zakonskim aktima

7. Pod prebivalištem smatra se opština ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi

8. Pod prebivalištem prije sukoba smatra se prebivalište prema tada važećim zakonima i koje je raseljeno lice ili izbjeglica napustilo nakon 30. aprila 1991. godine, bez obzira da li se to lice odjavilo ili je bilo odjavljeno iz tog mjesta

9. Povratnikom se smatra izbjeglica iz BiH u inostranstvu ili raseljeno lice koje se vratilo ili je u procesu povratka u svoje prebivalište prije sukoba. Takvo lice se smatra povratnikom dok ne dobije ličnu kartu od organa vlasti u svom prebivalištu prije sukoba. Državljanin se ne mora vratiti na svoju adresu prije sukoba da bi se smatrao povratnikom

10. Pod boravištem se smatra opština ili distrikt gdje se državljanin nastani s namjerom da tamo privremeno živi

11. Pod boravištem raseljenog lica se smatra opština ili distrikt gdje se raseljeno lice nastani s namjerom da tamo privremeno živi.

Član 4.

Državljan prijavljuje i odjavljuje prebivalište i boravište u skladu s ovim zakonom.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, obavezno je za sve državljane, osim slučajeva iz člana 9. stav 4. ovog zakona.

Prijavljivanje i odjavljivanje boravišta je dobrovoljno, osim ako ovim zakonom nije drugačije regulisano.

Državljan mogu prijaviti samo jedno prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Poglavlje II - PRIJAVLJIVANJE I ODJAVLJIVANJE PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Član 5.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, vrši se u Federaciji BiH kod policijske uprave pri kantonalnom ministarstvu unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne bezbjednosti pri Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, kod nadležnog organa, koji funkcionalno djeluje kao državna institucija.

Nadležni organi entiteta postupaju kao drugostepeni organi u žalbenom postupku za odluke nadležnih organa za izdavanje, poništavanje i zamjenu ličnih karata.

Stranka nezadovoljna odlukom drugostepenog organa može uložiti žalbu Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija BiH (u daljem tekstu: MCPK).

Član 6.

Državljanin koji prijavljuje svoje prebivalište ili boravište nadležnom organu daje slijedeće podatke o svom novom prebivalištu ili boravištu:

1. jedinstveni matični broj (JMB)

2. ime
3. prezime
4. pol
5. datum rođenja
6. mjesto rođenja
7. opština rođenja
8. zemlja rođenja
9. prebivalište ili boravište
10. poštanski broj
11. ulica
12. kućni broj/broj stana
13. entitet
14. kanton prebivališta
15. državljanstvo BiH
16. naziv entiteta
17. promjena imena
18. boravišni status (prebivalište ili boravište).

Državljanin nije dužan da se lično odjavi u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta. Odjavu izvršiće službeno lice u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta.

Državljanin obavještava nadležni organ o promjeni kućne adrese.

Državljanin nije dužan da prijavi promjenu adrese stanovanja, ako je do te promjene došlo usljed odluke lokalnih organa da promjene naziv ulice ili broj kuće/stana. U tom slučaju nadležni organ će po službenoj dužnosti upisati promjenu u evidenciju prebivališta i boravišta.

Član 7.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta vrši lice koje se prijavljuje odnosno odjavljuje, ili ovlašteni zakonski zastupnik.

Prijavljivanje i odjavljivanje maloljetnog lica vrši roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva.

Član 8.

Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta ili boravišta državljani su dužni da daju tačne i istinite podatke.

U roku od 60 dana od uspostave prebivališta ili 60 dana nakon stupanja na snagu ovog zakona, koji god period je duži, državljanin podnosi zahtjev za prijavu prebivališta/boravišta nadležnom organu u mjestu svog prebivališta ili boravišta navodeći svoju kućnu adresu. Zajedno za zahtjevom on podnosi ličnu kartu ili drugi dokaz identiteta.

Pri prijavi prebivališta maloljetnika, koja je uzrokovana promjenom prebivališta lica/organi koji su navedeni u članu 7. stav 2, postupaju u skladu sa postupkom navedenim u stavu 2. ovog člana podnoseći rodni list maloljetnika ili drugi dokaz o njegovom identitetu.

Pri prijavi prebivališta po rođenju djeteta lica/organi navedeni u članu 7. stav 2. prijavljuju dijete kod nadležnog organa u roku od 60 dana nakon rođenja djeteta postupajući u skladu sa postupkom utvrđenim u stavu 2. ovog člana, podnoseći rodni list djeteta ili drugi dokaz o njegovom identitetu.

Po prijemu zahtjeva za prijavu prebivališta u skladu sa postupkom utvrđenim u prethodnim stavovima ovog člana nadležni organ prijavljuje prebivalište državljanina kada se prethodno izvrši odjava prebivališta. Nadležni organ kojem je podniet zahtjev za odjavu prebivališta po službenoj dužnosti bez odlaganja obavještava nadležni organ u mjestu ranijeg prebivališta državljanina, radi odjave prebivališta. O odjavi prebivališta, bez odlaganja se obavještava nadležni organ kojem je podniet zahtjev za prijavu prebivališta.

Postupak od podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta do odjave ranijeg prebivališta i od prijave novog prebivališta ne može trajati duže od 15 dana.

Nadležni organ je dužan da državljaninu odmah izda potvrđenu kopiju obrasca prijave, koja će služiti kao dokaz da je lice izvršilo prijavu prebivališta kako je predviđeno ovim zakonom. Potvrđeni obrazac takođe služi kao dokaz da je nadležni organ omogućio odjavu ranijeg prebivališta državljanina.

Član 9.

Državljanin koji se stalno nastani u inostranstvu ili koji u inostranstvu boravi duže od jedne godine, objavljuje svoje prebivalište u BiH.

Državljanin koji je dužan da odjavi prebivalište u skladu sa prethodnim stavom se objavljuje neposredno kod nadležnog organa ili putem DKP BiH u zemlji u kojoj se stalno nastanio.

Državljanin je dužan da odjavi svoju maloljetnu djecu ukoliko su se ona stalno nastanila u inostranstvu ili ukoliko borave u inostranstvu duže od jedne godine.

Ako državljanin koji se stalno nastanio u inostranstvu ili koji u inostranstvu boravi duže od jedne godine, dobije dijete državljanina, koje je rođeno u inostranstvu, ono se ne prijavljuje kao lice sa prebivalištem BiH u vrijeme svog rođenja.

Izuzetno od odredbi prethodnih stavova ovog člana državljanin koji u inostranstvu boravi duže od jedne godine, nije dužan objavit prebivalište u BiH ukoliko ne namjerava da se stalno nastani u zemlji u kojoj trenutno boravi i ukoliko održava djelotvornu vezu sa BiH (npr. ako ima porodicu, članove porodice u BiH, ili ako ima kuću, stan ili preduzeće u vlasništvu i sl.).

Ovaj član se ne odnosi na izbjeglice iz BiH.

Član 10.

Za prijavljivanje i objavljivanje prebivališta i boravišta, kao i promjene adrese stanovanja, ne plaća se taksa.

Poglavlje III - EVIDENCIJA PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Član 11.

U skladu sa Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka MCPK, putem elektronske obrade podataka, vodi i održava centralnu evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana (u daljem tekstu: centralna evidencija).

Entitetska ministarstva unutrašnjih poslova mogu održavati elektronsku evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana na području entiteta.

Svaki nadležni organ putem elektronske obrade podataka vodi i održava lokalnu evidenciju o prebivalištu i boravištu državljana (u daljem tekstu: lokalna evidencija).

Podaci navedeni u članu 6. ovog zakona se održavaju i u centralnoj, entitetskoj i lokalnim evidencijama.

Član 12.

Nadležni organ je dužan da redovno dostavlja MCPK podatke iz svoje lokalne evidencije.

MCPK obezbjeđuje nadležnom organu podatke iz centralne evidencije u svrhu vršenja dužnosti nadležnog organa u skladu sa ovim zakonom.

Član 13.

Organi ovlašteni za vođenje i održavanje centralne, entitetskih i lokalnih evidencija u skladu sa članom 11. mogu samo prikupljati, obrađivati, pohranjivati i koristiti lične podatke iz evidencije u svrhu provođenja ovog zakona, ako, u skladu sa zakonima nije drugačije utvrđeno.

Podaci koji se održavaju u smislu člana 11. ovog zakona brišu se nakon 5 godina od odjavljivanja prebivališta odnosno boravišta.

Član 14.

Državljanin BiH ima pravo da bude obaviješten o tome da li se njegovi lični podaci nalaze u centralnoj, entitetskoj i lokalnoj evidenciji i ima pravo da mu se ti podaci saopšte u jasnoj formi.

Ako se utvrdi da su takvi podaci obrađeni na nezakonit ili nepravilan način, državljanin o čijim se podacima radi ima pravo na ispravku ili brisanje tih podataka. Takva ispravka ili brisanje podatka je za datog državljanina besplatna.

Član 15.

MCPK i nadležni organi obavezni su preduzeti dovoljne sigurnosne mjere da bi se osigurala zaštita svih podataka iz centralne i lokalnih evidencija i svih podataka prenesenih na druge ovlaštene organe.

Poglavlje IV - POSEBNE ODREDBE

Član 16.

Lica na koja se odnose odredbe iz ove glave su raseljena lica i povratnici.

Član 17.

Povratnik u svoje prebivalište prije sukoba iz kojeg se nije nikad odjavio, odnosno nije odjavljen, time ponovo uspostavlja svoje prebivalište prije sukoba i nije dužan ponovo prijavljivati prebivalište.

Član 18.

Povratnik koji se, prije stupanja na snagu ovog zakona, odjavio ili je po službenoj dužnosti bio odjavljen iz svog prebivališta prije sukoba ima pravo na olakšanu ponovnu prijavu kako je to navedeno u ovom poglavlju.

Član 19.

U slučaju da u prebivalištu prije sukoba nadležni organ više ne posjeduje evidenciju koja sadrži podatke o prebivalištu za određenog državljanina, nadležni organ u prebivalištu prije sukoba dužan je utvrditi mjesto u kojem je lice imalo prebivalište prije sukoba kod organa koji trenutno posjeduje navedenu evidenciju.

U slučaju da iz bilo kojeg razloga nije moguće utvrditi njegovo prebivalište prije sukoba u smislu stava 1. ovog člana, povratnik ima pravo da mu se olakša ponovo prijavljivanje u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 20.

Povratnik koji ima pravo da mu se olakša ponovo prijavljivanje nadležnom organu predočava odgovarajući dokaz identiteta i dokument kojim dokazuje svoje prebivalište prije sukoba u roku od 60 dana nakon povratka u svoje prebivalište prije sukoba. Za olakšano ponovo prijavljivanje ne može se tražiti nijedan drugi dokument osim dokumenata kojima se dokazuje identitet ili prebivalište prije sukoba.

Ako ne može predočiti dokument kojim dokazuje svoj identitet ili prebivalište prije sukoba, povratnik ima pravo da dokaže svoj identitet ili prebivalište prije sukoba drugim sredstvima, uključujući i izjave tog povratnika ili izjave koje daju druga lica u korist povratnika.

Član 21.

Putem olakšanog ponovnog prijavljivanja povratnik uspostavlja svoje prebivalište prije sukoba, o čemu se izdaje potvrda.

Član 22.

Odmah nakon izdavanja lične karte povratniku u njegovom prebivalištu prije sukoba, nadležni organ u prebivalištu prije sukoba obavještava nadležni organ u mjestu u kojem je povratnik boravio kao raseljeno lice o tome da je povratnik ponovo uspostavio svoje prebivalište.

Nadležni organ u ranijem boravištu odmah po prijemu takve obavijesti vrši po službenoj dužnosti odjavljivanje povratnika iz njegovog ranijeg boravišta.

Isti nadležni organ o odjavi odmah obavještava datog državljanina i nadležni organ u ponovno uspostavljenom prebivalištu prije sukoba.

Ovaj postupak će se završiti u roku od 15 dana nakon što se povratnik prijavio za olakšanu ponovnu prijavu.

Ovaj član se ne odnosi na povratnika iz inostranstva.

Član 23.

Sva raseljena lica su dužna da prijave svoje boravište.

Član 24.

Raseljeno lice koje dobrovoljno odluči da uspostavi novo boravište ima pravo na olakšanu prijavu.

Član 25.

Raseljeno lice koje ima pravo da mu se olakša prijavljivanje nadležnom organu predočava odgovarajući dokaz identiteta i dokument kojim dokazuje svoje prethodno boravište u roku od 60 dana nakon uspostave svog novog boravišta. Za olakšano prijavljivanje ne može se tražiti nijedan drugi dokument osim dokumenata kojima se dokazuje identitet ili ranije boravište raseljenog lica.

Ako ne može predočiti dokument kojim dokazuje svoj identitet ili ranije boravište raseljeno lice ima pravo da dokaže svoj identitet ili svoje ranije boravište drugim sredstvima, uključujući i izjave tog raseljenog lica ili izjave koje daju druga lica u korist raseljenog lica.

Član 26.

Putem olakšanog prijavljivanja raseljeno lice uspostavlja svoje novo boravište o čemu se izdaje potvrda.

Član 27.

Odmah nakon izdavanja lične karte raseljenom licu u njegovom novom boravištu, nadležni organ u novom boravištu obavještava nadležni organ u ranijem boravištu o novom boravištu raseljenog lica.

Nadležni organ u ranijem boravištu odmah po prijemu takve obavijesti vrši po službenoj dužnosti odjavljivanje raseljenog lica iz njegovog ranijeg boravišta.

Isti nadležni organ o odjavi odmah obavještava dato raseljeno lice i nadležni organ o novom boravištu.

Ovaj postupak se završava u roku od 15 dana nakon što se raseljeno lice prijavilo za olakšanu prijavu.

Ovaj član se ne odnosi na raseljeno lice čije je ranije boravište bilo u inostranstvu.

Član 28.

Raseljeno lice koje dobrovoljno odluči da uspostavi prebivalište u drugom mjestu, a ne u svom prebivalištu prije sukoba prijavljuje nadležni organ u novom prebivalištu u skladu sa poglavljem II ovog zakona.

Poglavlje V - KAZNE NE ODREDBE

Član 29.

Postupak iz ove glave vodiće se u skladu sa relevantnim zakonima o prekršajima.

Član 30.

Novčanom kaznom kazniće se odgovorno lice u nadležnom organu u iznosu od 200 KM do 1.000 KM za prekršaj:

1. ako ne izvrši prijavu odnosno odjavu prebivališta u rokovima određenim ovim zakonom
2. ako odmah ne izda potvrđen primjerak propisanog obrasca kao dokaz da se državljanin prijavio odnosno odjavio iz svog prebivališta odnosno boravišta
3. ako prikuplja, obrađuje, čuva, koristi ili prenosi podatke iz svoje evidencije protivno članu 13. ovog zakona
4. ako u prebivalištu lica prije sukoba ne utvrdi prebivalište lica prije sukoba kod organa kod kojeg se evidencija sada nalazi
5. ako odbije da izvrši olakšanu prijavu povratnika ili raseljenog lica koje ispunjava uslove za to
6. ako ne dozvoli povratniku da dokaže svoje prebivalište prije sukoba drugim sredstvima, uključujući i izjave koje daje lice koje je u pitanju ili druga lica u korist tog lica u slučajevima kada se ne može pribaviti dokument kojim se dokazuje prebivalište prije sukoba
7. ako ne dozvoli raseljenom licu da dokaže svoje ranije boravište drugim sredstvima, uključujući i izjave koje daje raseljeno lice koje je u pitanju ili druga lica u korist tog raseljenog lica u slučajevima kada se ne može pribaviti dokument kojim se dokazuje prebivalište prije sukoba.

Član 31.

Novčanom kaznom od 10 KM do 100 KM kazniće se za prekršaj državljanin ili staratelj/organ starateljstva:

1. ako ne prijavi svoje prebivalište ukoliko se to traži u skladu sa ovim zakonom
2. ako prijavi više od jednog prebivališta na teritoriji BiH
3. ako dostavi netačne i/ili neistinite podatke prilikom prijavljivanja odnosno odjavljivanja prebivališta i boravišta
4. ako ne prijavi ili odjavi prebivalište maloljetnog djeteta u skladu sa ovim zakonom.

Poglavlje VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši MCPK tako što:

1. kontroliše zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa
2. predlaže, odnosno pokreće postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa
3. nalaže nadležnom organu izvršenje određenih obaveza koje su im namenute ovim zakonom
4. donosi uputstva i instrukcije radi jedinstvenog postupanja nadležnih organa.

U roku od 90 dana od dana objavljivanja ovog zakona MCPK donosi podzakonske akte o:

- a) jedinstvenom obrascu prijave i odjave po odredbama ovog zakona
- b) pravilniku o vršenju nadzora nad provođenjem ovog zakona

c) svim drugim pitanjima neophodnim za provođenje ovog zakona.

Član 33.

Državljeni, uključujući raseljena lica i povratnike, koji imaju prebivalište ili boravište prema dosadašnjim propisima koji nisu u suprotnosti sa članom 4. stav 4. ovog zakona nisu obavezni da ponovo prijave i/ili odjave prebivalište ili boravište osim ako se to izričito ne traži prema ovom zakonu.

Član 34.

Lice čije je prijavljeno prebivalište ili boravište u suprotnosti sa članom 4. stav 4. ovog zakona dužno je da (ponovo) prijavi odnosno odjavi prebivalište ili boravište u skladu sa postupkom navedenim u Poglavlju II ili IV ovog zakona najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35.

Lice koje nije dobilo JMB u roku koji je određen ovim zakonom za prijavu ili odjavu prebivališta/ boravišta prijavljuje prebivalište/ boravište u roku od 60 dana nakon što dobije JMB u skladu sa Zakonom o jedinstvenim matičnim brojevima.

Član 36.

Nijedna odredba ovog zakona neće biti tumačena na način kojim se daje ili oduzima zakonsko pravo na privatnu ili društvenu imovinu.

Član 37.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe zakoni i propisi kojima su se do tada regulisala pitanja vezana za JMB i koji su se primjenjivali u Bosni i Hercegovini.

Član 38.

Ovaj zakon stupa na snagu 30 dana od dana objavljivanja u " Službenom glasniku BiH " , a objaviće se u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 67/01 25.oktobra 2001. godine, Sarajevo

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Sejfudin Tokić, s. r.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, dr. Željko Mirjanić, s. r.